

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: P. V.
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2018, č. j. KUZZL/81378/2018,
sp. zn. KUSP/81378/2018/PŽÚ/Da,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2018, č. j. KUZZL/81378/2018, sp. zn. KUSP/81378/2018/PŽÚ/Da, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Magistrátu města Zlína, odboru právně-přestupkového oddělení, ze dne 17. 10. 2018, č. př. 1032/2017př., sp. zn. MMZL 125940/2017, **se z r u š u j e**.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2018, č. j. KUZZL/81378/2018, sp. zn. KUSP/81378/2018/PŽÚ/Da (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Zlína, odboru právního-přestupkového

oddělení, ze dne 17. 10. 2018, č. př. 1032/2017př., sp. zn. MMZL 125940/2017 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z úmyslného spáchání dvou přestupků, a to jednak přestupku podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „zákon o některých přestupcích“) kterého se měla dopustit tím, že dne 17. 7. 2017 během své svědecké výpovědi u správního orgánu v řízení vedeném pod sp. zn. MMZL 040536/2017 vypověděla nepravdu, když uvedla, že *“pan Š. si stoupl doprostřed ulice a naváděl je (děti), ať tam jedou“*. Současně byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, kterého se měla dopustit tím, že během podání dané svědecké výpovědi rovněž uvedla, že *“...tito dospělí lidé, čímž měla myslet D. Š. a P. Š., zneužívají své děti, tyto děti nastrkují, tyto děti jsou plně zainteresované v tomto celém od malička“...“* *“Je mně úplně nepříjemné, jak na tyto děti řve, ta je tam liská, když se zavřete do garáže, zneužíváte děti. Jsou to Vaše děti, mně nic do toho není, ale je to velice...jestli si myslíte, že to nikdo nevidí, že to nikdo neslyší, tak se pletete“*.
3. Za spáchání uvedených přestupků byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný předně zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení, přičemž ve vztahu k odvolacím námitkám uvedl, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě závěrů, které mají oporu v provedeném dokazování. Podle názoru žalovaného byla vina žalobkyně za spáchání daných přestupků spolehlivě prokázána, a to za pomoci obviněnou předložených videozáznamů, protokolu o ústním jednání ze dne 17. 7. 2018, č. j. MMZL 040536/2017, a zprávy zpracované orgánem sociálně-právní ochrany dětí (dále také „OSPOD“).
5. V této souvislosti žalovaný poukázal na obsah videozáznamů, které zachycují situaci, ke které se žalobkyně ve svých výrocích vyjadřovala. Stejně jako prvostupňový správní orgán, také žalovaný dospěl k závěru, že z daných videozáznamů vyplývá, že rodiče na své děti dávají pozor a naopak jim dávají pokyn k tomu, aby uhnuly do bezpečí v okamžiku, kdy zmocněnec žalobkyně projíždí po ulici. Následně jim dávají znamení, že se mohou na ulici vrátit, což se několikrát opakuje.
6. K tomu žalovaný doplnil, že manžel žalobkyně, který byl v řízení jejím zmocněncem, danou situaci naplánoval a záměrně vyvolal, o čemž svědčí nejen jeho jízda na skútru mezi hrajícími si dětmi, ale také předcházející zaparkování vozidla způsobem, aby v něm umístěná kamera zachycovala prostor před sousedním domem. Žalobkyně současně celou situaci nahrávala jiným zařízením z okna domu. Doložený videozáznam tak svědčí o tom, že tvrzení žalobkyně uplatněné během její svědecké výpovědi nebylo pravdivé.
7. Stejně tak žalovaný nepřisvědčil argumentaci žalobkyně, že na videozáznamu je jednoznačně zachyceno, jak Ing. P. Š. dala jednomu ze svých dětí pohled. Podle názoru žalovaného nelze opomenout, že žalobkyni bylo v kontextu podání její

svědecké výpovědi v jiném řízení kladeno za vinu celé tvrzení, které ohledně chování osob přímo postižených spácháním přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích k jejich dětem uvedla. Z obsahu svědecké výpovědi žalobkyně je zřejmé, že nehovořila pouze o jednom výchovném pohlavku, ale o zneužívání dětí v širším rozsahu.

8. Žalovaný se dále neztotožnil s odvolací námitkou, že není zřejmé, jaká část obvinění z přestupků byla odložena. V prvostupňovém rozhodnutí bylo totiž v souladu se zákonem vymezeno, jaké jednání je žalobkyni kladeno za vinu a jaké přestupky jsou v něm spatřovány. K tomu žalovaný doplnil, že předmětem tohoto řízení jsou pouze ty výroky žalobkyně, které byly ve výroku rozhodnutí o přestupku jednoznačně vymezeny. Argumenty žalobkyně týkající se jiného správného řízení žalovaný proto považoval za irelevantní.
9. Pokud se jedná o zprávu OSPOD, ze které prvostupňový správní orgán při rozhodování vycházel, je z jejího obsahu zřejmé, že informace o poměrech v rodině osob přímo postižených spácháním přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích byly získány z více různých zdrojů. Nebylo proto zapotřebí provádět ještě místní šetření. Jedná se navíc o zprávu pořízenou orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci, pročez není důvod učiněné závěry zpochybňovat.
10. Ve vztahu k namítaným nedostatkům ohledně provedení dokazování pak žalovaný doplnil, že neprovedení důkazu svědeckou výpovědí T. V. pro nadbytečnost bylo prvostupňovým správním orgánem dostatečně zdůvodněno. Žalobkyně poté byla v rámci správního řízení prostřednictvím svého zmocněnce opakovaně poučena o svých procesních právech, přičemž měla dostatečný prostor pro jejich uplatnění. To se týká také namítané nemožnosti předložit potvrzení lékaře o psychické labilitě žalobkyně, což by však samo o sobě přestupkovou odpovědnost nevylučovalo.
11. Co se týče namítaných procesních pochybení, na které již bylo v rozhodnutí o přestupku reagováno, jedná se podle žalovaného o pouhou neznalost právní úpravy, neboť řízení bylo zahájeno v souladu se zákonem, a to v okamžiku doručení oznámení o zahájení řízení žalobkyni jako podezřelé ze spáchání označených přestupků. Závěrem žalovaný uvedl, že prvostupňový správní orgán se dostatečně vyjádřil rovněž k otázce zavinění a materiální stránky přestupků, které byly žalobkyni kladeny za vinu.

III. Žaloba

12. Žalobkyně v žalobě předně v obecné rovině namítala vady správního řízení spočívající v nedostatecích při zjišťování skutkového stavu věci a při jeho následné právní kvalifikaci. Z výroku prvostupňového a napadeného rozhodnutí není podle názoru žalobkyně zřejmé, z jakých podkladů správní orgány vycházely, což v kontextu spekulativních skutkových závěrů zakládá vadu nepřezkoumatelnosti.
13. Kromě toho žalobkyně argumentovala tím, že žalovaný nerozhodoval ve věci nestranně, neboť nerespektoval zásadu *in dubio pro reo* a nijak nereagoval na vyjádření prvostupňového správního orgánu, který v podstatě ospravedlňoval fyzické týrání dětí, ačkoliv není k posouzení těchto otázek kompetentní.
14. Za procesní pochybení dále žalobkyně považovala postup prvostupňového správního orgánu, který sice opatřil zprávu OSPOD, ale ze spisové dokumentace není zřejmé,

kdy a jak byla vyžádána. K tomu žalobkyně doplnila, že její zmocněnec kontaktoval přímo dotyčnou pracovníci OSPOD, která mu měla sdělit, že veškeré informace pro účely vypracování dané zprávy byly získány na základě telefonické komunikace. Z toho důvodu bylo ve správním řízení navrženo, aby pracovníce OSPOD byla jako svědek vyslechnuta. Podle žalobkyně nelze navíc opomenout, že daná zpráva se netýkala chování dotčených osob k dětem v jejich rodinném domě, k čemuž se tvrzení žalobkyně vztahovalo. Správní orgány proto měly dokazování stejně jako v řízení vedeném pod sp. zn. MMZL 040536/2017 doplnit. V opačném případě porušily zásadu legitimního očekávání.

15. Kromě toho žalobkyně namítala, že nebylo bez důvodných pochybností prokázáno spáchání přestupku podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích, neboť byla dána pochybnost, zda pan Š. děti ke vstupu do vozovky nabádal či nikoliv. Stejně tak správní orgány nezdůvodnily svůj závěr o tom, že celou situaci vyvolal pan V. (zmocněnec žalobkyně), se kterým nebylo přestupkové řízení zahájeno. Ve vztahu ke zjištění skutkového stavu věci žalobkyně rovněž zpochybnila, že by svým jednáním naplnila znaky přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, neboť nikoho neurazila, ale pouze uvedla své osobní vjemy ohledně soužití se sousední rodinou.
16. Současně žalobkyně poukázala na řadu procesních pochybení, a to zejména ve vztahu k vedení správního spisu, ve kterém nebyla založena doručenka potvrzující doručení oznámení o zahájení řízení obviněné. Prvostupňový správní orgán navíc řízení o přestupku neodložil, přestože uplynula doba 60 dnů od přijetí oznámení o jeho spáchání. Oprávněná úřední osoba pak činila v řízení úkony předtím, než bylo o vznesené námitce podjatosti rozhodnuto v souladu se zákonem.
17. Žalobkyně dále poukázala na možnou zaujatost paní Š., která ve své svědecké výpovědi tvrdila, že své děti fyzicky netrestá, což však nekoresponduje s videozáznamem, který je ve správním spisu založen. Těmito skutečnostmi se však správní orgány dostatečně nezabývaly. Stejně tak dostatečně nezdůvodnily, v čemž spatřovaly naplnění materiální stránky přestupků.
18. Z těchto důvodů žalobkyně krajskému soudu navrhla, aby napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost uhradit náklady soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

19. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že na většinu žalobních námitek bylo již reagováno v průběhu správního řízení. Pokud se jedná o tvrzené porušení zákona tím, že řízení ve věci přestupku nebylo po uplynutí 60 dnů od jeho oznámení odloženo, jedná se podle žalovaného o výklad v rozporu se smyslem dané právní úpravy. Podle názoru žalovaného bylo spolehlivě prokázáno, že žalobkyně se daných přestupků dopustila.
20. Ačkoliv žalovaný připustil, že některé úkony byly před rozhodnutím o námitce podjatosti provedeny, nemá to vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť byly následně zopakovány. Vůči oprávněné úřední osobě odvolacího správního orgánu poté námitka podjatosti nebyla uplatněna. Kromě toho žalovaný zdůraznil, že neměl důvod podávat podnět na OSPOD, který ostatně provedl vlastní šetření a pochybení při výchově dětí

v rodině Š. neshledal. V řízení před prvostupňovým správním orgánem nebyla paní Š. jako svědek vyslechnuta, protože nebylo důvodu, aby se správní orgány k její nestrannosti vyjadřovaly.

21. Na základě těchto skutečností žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

22. Krajský soud předně uvádí, že ke správnímu spisu v nyní projednávané věci je připojen rovněž přestupkový spis ve věci vedené pod sp. zn. MMZL 040536/2017. Důvodem je skutečnost, že žalobkyně byla prvostupňovým rozhodnutím uznána vinnou mimo jiné ze spáchání přestupku podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích, kterého se měla dopustit úmyslným podáním nepravdivé svědecké výpovědi v rámci ústního jednání konaného právě ve věci vedené pod sp. zn. MMZL 040536/2017.
23. Podle názoru zdejšího soudu však není nutné obsah daného správního spisu podrobněji rekapitulovat, protože se ve svém celku vztahuje k jiné přestupkové věci, ve které žalobkyně nevystupovala v postavení obviněné. Kopie daného protokolu o podání svědecké výpovědi žalobkyně ostatně byla do správního spisu v nyní projednávané věci založena a správní orgány z jeho obsahu při rozhodování vycházely.
24. Ve správním spisu se nachází zejména podnět k zahájení přestupkového řízení ze dne 25. 9. 2017, který prostřednictvím právního zástupce učinili Ing. D. Š., Ph.D. a Ing. Pavla Š.. V této souvislosti byly do správního spisu založeny vlastnoručně podepsané souhlasy výše uvedených oznamovatelů jako osob přímo postižených spácháním přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích.
25. Následně bylo žalobkyni dne 9. 1. 2018 doručeno oznámení o zahájení řízení ze dne 15. 12. 2017 ve věci spáchání přestupků podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) a ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, přičemž byla současně předvolána k ústnímu jednání, které bylo následně v důsledku odročení nově nařízeno na 29. 1. 2018. Za obviněnou se k ústnímu jednání dostavil její zmocněnec pan V., který vznesl námitku podjatosti oprávněné úřední osoby a žádal o přerušení řízení do doby, než bude o námitce podle zákona rozhodnuto. Uvedený postup považoval zmocněnec osob přímo postižených spácháním přestupku za obstrukční jednání, neboť správní řízení bylo teprve zahájeno, přičemž není důvod o nestrannost úřední osoby pochybovat. Videozáznam z průběhu ústního jednání byl zachycen na elektronickém nosiči dat (CD), který byl do správního spisu založen.
26. Součástí spisové dokumentace je dále zpráva OSPOD ze dne 25. 4. 2018, ze které vyplývá, že bylo provedeno šetření ve věci péče o nezletilé děti paní Š., a to jak v obci, tak na základě pohovoru s matkou, informací od školského zařízení a ošetřujícího lékaře. Žádné pochybení ve vztahu k péči o děti nebylo zjištěno.
27. Následně bylo do správního spisu založeno usnesení ze dne 21. 5. 2018, sp. zn. MMZL 125940/2017 (dále jen „rozhodnutí o námitce podjatosti“), kterým bylo rozhodnuto o tom, že Bc. Petra Jurčíková není jako oprávněná úřední osoba prvostupňového správního orgánu vyloučena z projednání a rozhodnutí přestupků, které jsou žalobkyni kladeny za vinu.

28. Žalobkyně poté podala prostřednictvím svého zmocněnce písemné vyjádření ze dne 25. 8. 2018, jehož součástí je elektronický nosič dat (CD) obsahující dva videozáznamy zachycující prostor před domem rodiny Š., včetně skutkového děje, který je předmětem projednávaných přestupků.
29. Prvostupňový správní orgán dále do správního spisu založil kopii elektronického nosiče dat (CD) získaného ze správního spisu vedeného ve věci pod sp. zn. MMZL 040536/2017, který obsahuje mimo jiné větší množství videozáznamů zachycujících podobně jako žalobkyní doložené CD z různých úhlů pohledu skutkový děj odehrávající se v rozhodnou dobu před domem rodiny Š. Kromě toho byl do správního spisu založen opis z evidence přestupků a kopie protokolu z ústního jednání ze dne 17. 7. 2017, konaného ve věci pod sp. zn. MMZL 040536/2017.
30. Poté, co prvostupňový správní orgán opětovně vyzval žalobkyni a osoby přímo postižené spácháním přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích k seznámení se s podklady podle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), bylo vydáno rozhodnutí o přestupku, proti kterému se žalobkyně prostřednictvím svého zmocněnce odvolala. Jelikož prvostupňový správní orgán nepovažoval odvolání za důvodné, postoupil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

31. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
32. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
33. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili svůj výslovný nesouhlas) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
34. Žaloba je důvodná.
35. Krajský soud předně uvádí, že žalobkyně v žalobě sdružila větší množství námitek, prostřednictvím kterých z více důvodů namítala nezákonnost napadeného a prvostupňového rozhodnutí. V této souvislosti se zdejší soud bude nejprve zabývat námitkami procesního charakteru, přičemž až následně přistoupí k posouzení důvodnosti těch námitek, kterými žalobkyně brojila proti nedostatkům ohledně zjišťování skutkového stavu věci a jeho právní kvalifikaci.

A) Procesní námitky

36. Předně se krajský soud zabýval námitkou žalobkyně, že přestupkové řízení bylo zahájeno a vedeno v rozporu se zákonem. Pokud se jedná o tvrzené porušení ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „nový přestupkový zákon“), krajský soud se s argumentací žalobkyně neztotožňuje.

37. Z jazykového vyjádření daného ustanovení vyplývá, že správní orgán řízení usnesením odloží za předpokladu, že se do 60 dnů od přijetí oznámení nedozvěděl o skutečnostech umožňujících zahájení řízení vůči konkrétní osobě. Z toho ovšem nelze dovozovat závěr spočívající v tom, že se jedná o lhůtu svou povahou prekluzivní, která pozdější zahájení řízení vylučuje.
38. Pokud prvostupňový správní orgán řízení zahájil až po uplynutí stanovené doby, přestože konkrétním podezřením již předtím disponoval, svědčí takový postup sice o jeho liknavosti, ale nemá za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci či řízení, které jeho vydání předcházelo. Ostatně také z komentářové literatury vyplývá, že ani případné vydání usnesení o odložení věci nevytváří překážku věci pravomocně rozhodnuté, resp. nevylučuje, aby přestupkové řízení bylo vůči určité osobě později zahájeno (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1050 s.).
39. Stejně tak krajský soud nemohl přisvědčit námitce žalobkyně ohledně nezahájení řízení o přestupcích v souladu s ust. § 78 odst. 2 nového přestupkového zákona. Konkrétně je třeba odkázat na ve správním spisu založené oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání ze dne 15. 12. 2017, které bylo žalobkyni dne 9. 1. 2018 prokazatelně doručeno, o čemž svědčí originál žalobkyní vlastnoručně podepsané doručky, která je k dané písemnosti připojena. Ačkoliv doručka není ve sběrném archu samostatně vyznačena, což může souviset s tím, že ji správní orgán pojímal jako součást oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání (dané listiny jsou fyzicky spojeny), nejedná se podle zdejšího soudu o dostatečnou indicii svědčící o tom, že daná písemnost nebyla doručena, což ostatně žalobkyně v žalobě výslovně netvrdila.
40. Naopak dává krajský soud žalobkyni částečně za pravdu v tom, že oprávněná úřední osoba je v souladu s ust. 14 odst. 4 správního řádu povinna bezodkladně uvědomit svého představeného, pokud se dozví o okolnostech nasvědčujících tomu, že je pro podjatost z projednávání a rozhodování věci vyloučena, přičemž může do rozhodnutí představeného činit pouze nezbytné úkony, které nesnesou odkladu.
41. V nyní projednávané věci byla námitka podjatosti oprávněné úřední osoby prvostupňového správního orgánu zmocněncem žalobkyně vznesena při ústním jednání ve věci dne 29. 3. 2018, a to jak do protokolu, tak v písemné formě. Kromě procesních úkonů spojených s učiněním výzvy k seznámení se s podklady pro rozhodnutí byla poté do správního spisu založena zpráva OSPOD. Z okolností případu však není zřejmé, že by se jednalo o neodkladný úkon, resp. že by oprávněná úřední osoba nemohla s obstaráním daného podkladu posečkat do doby, než bude o její nestrannosti rozhodnuto, k čemuž došlo až následně vydaným usnesením o námitce podjatosti.
42. Přesto je krajský soud toho názoru, že se svou intenzitou nejedná o podstatnou vadu řízení, která by měla sama o sobě za následek nezákonnost rozhodnutí o přestupku. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ostatně vyplývá, že ani vedení ústního jednání v době, kdy ještě nebylo o vznesené námitce podjatosti rozhodnuto, nemusí mít za následek zkrácení práv obviněného z přestupku, pakliže je následně vydáno usnesení představeného, podle kterého oprávněná úřední osoba není

z projednání a rozhodování věci vyloučena (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2018, č. j. 9 As 210/2018 – 36; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

43. K tomu je vhodné doplnit, že vedení řízení či činění jiných než neodkladných úkonů před posouzením námitky podjatosti je spojeno především s rizikem, že následné vyloučení oprávněné úřední osoby z projednávání a rozhodování věci bude mít za následek, že dosavadní výsledky řízení nebudou moci být bez dalšího použity, což by vedlo k prodloužení celého řízení a možnému uplynutí zákonem stanovené lhůty k projednání přestupku (k vlivu podjatosti úřední osoby na zákonnost rozhodnutí ve věci dále viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019 – 34).
44. Co se pak týče údajného porušení principu nestrannosti ze strany žalovaného, je třeba připomenout, že daná námitka byla poprvé uplatněna až v žalobě proti napadenému rozhodnutí. Konkrétně žalobkyně argumentovala tím, že žalovaný ve svém odůvodnění v podstatě aproboval násilí na dětech, neboť jednání paní Š. bez odborných znalostí označil za „výchovný pohlavek“. Podle názoru krajského soudu však nelze pouze na základě uvedené formulace dovozovat zaujatost či dokonce podjatost oprávněné úřední osoby žalovaného. Jedná se spíše o rozdílné hodnocení provedených důkazů, k čemuž se bude zdejší soud vyjadřovat v rámci vypořádání dalších žalobních námitek.
45. Kromě toho dává krajský soud žalobkyni za pravdu v tom, že z obsahu správního spisu není na první pohled zřejmé, jakým způsobem prvostupňový správní orgán získal související zprávu OSPOD ze dne 25. 4. 2018. Takový postup však nepředstavuje porušení zákona Z okolností případu a přiložené spisové dokumentace vedené ve věci pod sp. zn. MMZL 040536/2017 je navíc zřejmé, že daný podklad byl již dříve použit v souvisejícím řízení, ve kterém se měla žalobkyně během podání svědecké výpovědi dopustit přestupků, které jsou jí v nyní projednávané věci kladeny za vinu.
46. V tomto ohledu je vhodné připomenout, že krajský soud se v kontextu uplatněných žalobních námitek zabývá výhradně přezkumem napadeného a prvostupňového rozhodnutí, resp. řízení, které jejich vydání předcházelo. Není naopak oprávněn k tomu, aby posuzoval zákonnost průběhu či výsledku jiných přestupkových řízení, přestože se týkají stejných osob či obdobného předmětu řízení.

B) Přestupek podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích

47. Podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích platí, že: „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení.“
48. Žalobkyně ve vztahu k této skutkové podstatě přestupku namítala, že správní orgán provedené důkazy nesprávně hodnotil, neboť z pořízených videozáznamů vyplývá, že pan Š. se skutečně nacházel ve vozovce, přičemž nelze vyloučit, že děti svými pokyny naváděl ke vstupu do vozovky. Pakliže byly v tomto směru dány pochybnosti, nelze k tíži žalobkyně dovozovat, že během své svědecké výpovědi podané dne 17. 7. 2017 vypověděla nepravdu, když uvedla: „pan Š. si stoupl doprostřed ulice a naváděl je (děti), ať tam jedou“.

49. Ze spisové dokumentace a jednotlivých podání je zřejmé, že mezi žalobkyní a jejím manželem (zmocněncem) na jedné straně, a rodinou Š. na straně druhé, dlouhodobě dochází k sousedským sporům, které opakovaně vyústily v zahájení přestupkových řízení. Ačkoliv se oba přestupky vztahující primárně k podání svědecké výpovědi žalobkyně v řízení vedeném pod sp. zn. MMZL 040536/2017, nelze opomenout, že ta byla podána v souvislosti se situací před domem rodiny Š., která je na přiložených videozáznamech zachycena.
50. Konkrétně z jednotlivých videozáznamů vyplývá, že manželé Š. stáli před svým domem, zatímco jejich dvě nezletilé děti jezdily na kolech na přilehlé komunikaci. Teprve následně se na záběru objevil manžel žalobkyně, který vyjel s vozidlem a zaparkoval ho šikmo před vjezdem do vlastního domu, a to tak, aby kamera na palubní desce byla namířena na protější dům rodiny Š. Bezprostředně poté nasedl na skútr a projel v obou směrech před domem rodiny Š., kde do té doby jezdily jejich děti na kolech. Samotná žalobkyně celou situaci pozorovala z okna svého domu a od počátku pořizovala další videozáznam.
51. Z reakcí pana Š. nevyplývá, že by své děti jakkoliv naváděl ke vstupu do vozovky ve chvíli, kdy se manžel žalobkyně před jejich domem pohyboval na skútru. Naopak je zřejmé, že děti zůstaly na chodníku již v okamžiku, kdy pan Š. pohledem zaregistroval, že manžel žalobkyně vyjíždí svým vozidlem na pozemní komunikaci. Pokud jim poté dal například slovní pokyn k návratu do vozovky, učinil tak ve chvíli, kdy manžel žalobkyně uvedl své vozidlo do klidového stavu a odešel zpět do domu. Obdobným způsobem reagoval ve chvíli, kdy manžel žalobkyně vjel na pozemní komunikaci na skútru, o čemž svědčí skutečnost, že obě nezletilé děti se v danou chvíli pohybovaly výhradně na chodníku či v prostoru před obytným domem.
52. Žalobkyně tedy podala nepravdivou svědeckou výpověď, pokud tvrdila, že pan Š. své děti nabádal ke vstupu do vozovky, a to ve vztahu k době, kdy se na ní na skútru pohyboval její manžel. Ačkoliv žalobkyně celou situaci pozorovala pouze z okna vlastního domu, byla s průběhem událostí dostatečně obeznámena. Podle názoru zdejšího soudu pak není ve vztahu k posouzení přestupkové odpovědnosti žalobkyně podstatné, zda celou situaci spolu se svým manželem záměrně vyvolala, ačkoliv tomu výše popsany průběh událostí nasvědčuje. Podstatná je především skutečnost, že podala ve vymezené části nepravdivou svědeckou výpověď, přičemž takto jednala úmyslně, neboť průběh dané události jednoznačně popsala v rozporu s videozáznamem, který sama pořídila. O následcích podání nepravdivé či neúplné svědecké výpovědi pak byla řádně poučena.
53. Pokud se dále jedná o materiální znak daného přestupku, dává krajský soud žalobkyni za pravdu v tom, že správní orgány se k jeho naplnění v podstatě vůbec nevyjádřily. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí argumentuje tím, že prvostupňový správní orgán se společenskou škodlivostí přestupku zabýval, ale v odůvodnění jeho rozhodnutí nejsou v tomto ohledu žádné úvahy výslovně uvedeny. Naopak je ve vztahu ke spáchání přestupku podání nepravdivé svědecké výpovědi podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích posuzováno pouze naplnění formálních znaků přestupku a míry zavinění.
54. Krajský soud dodává, že daný druh přestupku je ve své podstatě založen na typové společenské škodlivosti, neboť jeho prostřednictvím dochází k ohrožení či porušení

právem chráněného zájmu na řádném projednání a rozhodování přestupků. Společenská škodlivost daného jednání je tak v zásadě dána již samotným naplněním formálních znaků přestupku, pakliže nejsou zjištěny specifické okolnosti případu, které její přítomnost zcela nebo pod míru nepatrnou vylučují, což v nyní projednávané věci nenastalo. To však nijak nezavazuje správní orgán povinnosti své úvahy ohledně materiální stránky přestupku do odůvodnění rozhodnutí zahrnout, aby tak byl požadavek přezkoumatelnosti rozhodnutí zcela naplněn.

55. Ve vztahu k otázce viny ze spáchání předmětného přestupku jsou tedy napadené i prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumatelná stran hodnocení otázky společenské škodlivosti přestupkového jednání žalobkyně (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.)

C) Přestupek podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích

56. Podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích platí, že: *„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.“*
57. Žalobkyni je kladeno za vinu, že během své svědecké výpovědi podané dne 17. 7. 2017 v řízení vedeném pod sp. zn. MMZL 040536/2017 uvedla, že *“...tito dospělí lidé, čímž měla myslet D. Š. a P. Š., zneužívají své děti, tyto děti nastrkují, tyto děti jsou plně zainteresované v tomto celém od malička“*... *“Je mně úplně nepříjemné, jak na tyto děti řve, ta je tam liská, když se zavřete do garáže, zneužíváte děti. Jsou to Vaše děti, mně nic do toho není, ale je to velice...jestli si myslíte, že to nikdo nevidí, že to nikdo neslyší, tak se pletete“*.
58. Krajský soud předně uvádí, že pojem hrubé urážky je soudní praxí vykládán jako zvláště urážející útok na čest, pověst a vážnost napadeného. Pouhá urážka se logicky od urážky hrubé liší v míře své intenzity. Může být spáchána verbálně (ústně, písemně) i nonverbálně. Ačkoliv se bude v typových případech jednat o použití nejružnějších vulgarismů či hanlivých označení, nelze vyloučit ani hrubou urážku spočívající v neslušném vyjádření o vlastnostech, povaze či jednání dotčené osoby, pakliže dosahuje zákonem předvídané intenzity (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2005, č. j. 3 Ads 57/2003-79).
59. K tomu je vhodné doplnit, že k naplnění formálních znaků dané skutkové podstaty přestupku není nezbytné, aby k pronesení hrubě urážlivého výroku či k jinému jednání obdobného charakteru došlo na veřejnosti či za přítomnosti většího počtu osob. Zásadní je pouze posouzení toho, zda lze dané jednání kvalifikovat jako zesměšnění či hrubou urážku, a to v kontextu individuálních okolností případu. Spáchání takového jednání před třetí osobou může mít vliv pouze na hodnocení jeho závažnosti, nikoliv však přestupkové odpovědnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2007, č. j. 2 As 60/2006-53).
60. Při posuzování jednotlivých případů navíc musí mít správní a soudní orgány na paměti, že ne každý subjektivně pociťovaný urážlivý výrok lze považovat za jednání naplňující znaky přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích. Kromě toho nelze opomenout, že postihování jednotlivce za pronesené výroky je zásahem do svobody projevu garantované v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, pročez je nezbytné přistupovat k jejímu omezování, popř. postihování konkrétních pronesených výroků, zdrženlivým způsobem, a to typicky za účelem ochrany kolidujících

základních práv jiné fyzické osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2016, č. j. 10 As 49/2015-34).

61. Krajský soud je však toho názoru, že se v případě výše uvedeného výroku žalobkyně nejednalo o hrubou urážku ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích. Předně je nutné vycházet z toho, že tento výrok byl pronesen v souvislosti s podáním svědecké výpovědi v rámci přestupkového řízení vztahujícího se ke skutkovému ději, který je na jednotlivých videozáznamech zachycen.
62. Žalobkyně v inkriminovaném ústním projevu vlastními slovy vyjádřila popis skutkového děje tak, jak ho vnímala a hodnotila. Je tedy zcela zřejmé, že slovní výraz „zneužívání“ či „nastrkování dětí“ byl použit v užším významu, a to ve vztahu ke vzniku a řešení sousedských konfliktů, které mezi oběma rodinami dlouhodobě přetrvávají, což nebylo ve správním řízení nijak zpochybněno. Zdejšímu soudu není jasné, jak může být na základě několika minutového videozáznamu konkrétní situace posouzeno, zda daný výrok odpovídá skutečnosti, anebo naopak bezdůvodně osočuje jinou osobu z využívání dětí k řešení osobních sporů.
63. Stejně tak není zřejmé, jak může ve vztahu k objasnění tvrzeného zneužívání dětí při sousedských sporech (např. v tomto případě nepravdivě tvrzené navádění dětí k jízdě na kole po pozemní komunikaci) přispět zpráva OSPOD, která je kromě blíže nespecifikovaných informací získaných v obci založena na pohovoru s matkou dětí, ošetřující lékařkou a pracovníky školského zařízení, kteří přirozeně nemohou objektivně způsob vzájemného soužití rodin Š. a V. posoudit.
64. Ze zprávy OSPOD dále vyplývá, že matka nezletilých dětí sama uvedla, že na děti občas zakřičí, pakliže ji neposlechnou. Na jednom z pořízených videozáznamů, který je ve správním spisu založen, je rovněž vidět, že paní Š. reaguje na fyzický konflikt mezi sourozenci tím, že je od sebe odtrhne a dá jednomu z nich pohlavek. Krajský soud tímto samozřejmě nijak nezpochybňuje závěry OSPOD ohledně toho, že dětem je zajištěna řádná péče a vhodné výchovné prostředí, což je otázka zcela mimo předmět tohoto řízení.
65. To však neznamená, že lze považovat za přestupek jednání spočívající v tom, že žalobkyně jednotlivé a svojí povahou běžné výchovné metody ze svého subjektivního pohledu poněkud expresivně či pejorativně hodnotí jako „řvaní“ či „liskání“. Krajský soud se ostatně již při řešení obdobných případů v minulosti vyjádřil způsobem, že přestupkové řízení nemá být zneužíváno za účelem řešení osobních sporů prostřednictvím orgánů veřejné moci, ale postihovat pouze ta jednání, která skutečně ohrožují nějaký právem chráněný zájem a dosahují potřebné míry společenské škodlivosti (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 12. 2018, č. j. 33 A 27/2017-28).
66. Krajský soud tedy k otázce viny ze spáchání předmětného přestupku uzavírá, že prokázaným jednáním žalobkyně nedošlo k naplnění formálních znaků aplikované skutkové podstaty, a proto jsou napadené i prvostupňové rozhodnutí v tomto ohledu zatížena nezákonností (§ 78 odst. 1 s.r.s.).

VII. Závěr a náklady řízení

67. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitky brojící proti nedostatečnému zdůvodnění materiální stránky přestupku a nesprávnému právní hodnocení skutkového stavu věci jako důvodné a nezbylo mu, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, přičemž s přihlédnutím k charakteru zjištěného pochybení shledal krajský soud nezbytným též zrušení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ve výroku II. tohoto rozsudku (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).
68. V této souvislosti krajský soud příslušnému správnímu orgánu ukládá, aby ve vztahu k přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích postupoval podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) nového přestupkového zákona a řízení zastavil, protože skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem. Co se pak týče přestupku podle ust. § 2 odst. 2 písm. e) zákona o některých přestupcích, správní orgán ve věci při dodržení zákonných lhůt opětovně rozhodne, přičemž se bude řádně zabývat naplněním nejen formální, ale také materiální stránky přestupku. Tímto právním názorem krajského soudu jsou správní orgány vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
69. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měla plný úspěch ve věci žalobkyně, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobkyni vznikly náklady řízení pouze za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobkyni na nákladech řízení nahradit částku 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. ledna 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

